

Тому необхідно мати такий набір кормів, яким можна було б забезпечити повноцінну годівлю свиней.

УДК 636. 084.412

*Ковальчук А.І., здобувач вищої освіти II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – Цвігун А.Т., доктор с.-г. наук, професор, член-кор. НААН України
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ КОМБІКОРМІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ПОРОСЯТ

Створення м'ясного балансу в країні перш за все залежить від збільшення виробництва м'яса усіх видів, у тому числі свинини. І це не тільки тому, що свинарство – одна з багатоплідних і скороспілих галузей тваринництва, а тому, що від загальної енергії кормів, що згодуються сільськогосподарським тваринам і птахам, у харчові продукти дня людини її переходить з свининою 20%, молоком – 15%, яйцями – 7%, курятиною – 5%, яловичиною та бараниною – 4%. При інтенсивному веденні галузі від однієї свиноматки за рік можна одержати 2-2,5 т свинини [1, 3].

Боротьба за збереження та вирощування добре розвиненого молодняка починається з моменту його народження. Через голодування гине приблизно 40-45% поросят від усіх загиблих, від асфіксії 15-20%, інші з різних причин – це порушення мікроклімату, скупченість, недоброякісна дезінфекція, протяги та стан здоров'я свиноматки [4, 5].

Поросятка нормально ростуть і розвиваються при умові, коли одержують з кормом необхідні поживні речовини: білки, жири, вуглеводи і енергію, що міститься в них, вітаміни, мікроелементи та інші біологічно – активні речовини, а також воду. Всі вони забезпечують нормальний обмін речовин і утворення тканин та органів тіла. В складі організму новонародженого поросяти білки становлять близько 30%, жир-5%, мінеральні речовини – 15%, вода-50%. Потреба в них у поросят забезпечується за рахунок материнського молока та додаткової підгодівлі [2].

Поросята – сисуні потребують 10 незамінних амінокислот, але особливо чутливі до дефіциту трьох критичних: лізину, метіоніну + цистину, триптофану. Тому кількість амінокислот в раціоні поросят необхідно контролювати і балансувати за рахунок різних кормів. Починаючи з кінця другої декади поросята не можуть забезпечити свою потребу в амінокислотах за рахунок молока свиноматки і потребують додаткового надходження їх за рахунок підгодівлі [1].

Легкоперетравні вуглеводи в організмі поросят не тільки джерело енергії для здійснення життєвих функцій, але і структурний клітковий матеріал. Оскільки поросята в ранньому віці не можуть ефективно використовувати сахарозу, як джерело енергії, то кількість цукру в раціоні не повинна переважати 2-3 г на 1 кг живої маси. В цьому віці поросяткам краще давати глюкозу, фруктозу, крохмаль, а цукор застосовувати для поліпшення спадкових якостей кормосумішок, щоб поросята швидше привчилися до поїдання корму [6].

Метою роботи порівняти вплив різних комбікормів на ріст, розвиток та живинання поросят-сисунів та відлучених поросят.

Матеріалом для досліджень були раціони годівлі та динаміка продуктивності свиней, а об'єктом – свиноматки, поросята-сисунів та відлучені поросята, комбікорми. Науково-господарські досліді проводили на підсисних поросятах великої білої породи. Для досліджень було відібрано за принципом аналогів 3 групи свиноматок по 5 голів в кожній групі та весь їх опорос.

Поросят до відлучення підгодовували різними комбікормами з різними рецептами вказаними в таблиці 1.

В комбікорм №2 введено БВД –1 та в комбікорм №3 входить БВД-2 які складаються з соєвої макухи, макухи соняшникової, рибного борошна, сухого знежиреного молока, цукру, солі, мінерального комплексу для поросят 8113, холін, хлорид, вапняне борошно, вітамінний комплекс для поросят. І лише в БВД-2 додатково входять кормові дріжджі.

Таблиця 2. Рецепт комбікорму для поросят-сисунів у віці від 10 до 60 днів.

Склад	Вміст,%		
	Комбікорм №1	Комбікорм №2	Комбікорм №3
Пшениця	30	21	50
Ячмінь	60	42	
Горох	5	3,5	
Макуха	5	3,5	
Кукурудза			20
БВД-1*		30	
БВД-2			30

Продуктивність свиноматок визначається їх багатоплідністю, молочністю та вагою гнізда при відлученні. В нашому досліді у свиноматок трьох груп багатоплідність була вищою, ніж в господарстві. Середня маса поросят при народженні в трьох групах була практично однаковою і задовільною. Проте вже в 21-денному віці маса гнізда у свиноматок другої групи була на 16 кг, а третьої – на 17,1 кг більшою ніж у першій (Табл. 2).

Таблиця 2 Продуктивність свиноматок піддослідних груп

Показники	Групи		
	1	2	3
Кількість маток в групі, гол.	5	5	5
Кількість поросят при народженні, гол.	48	64	62
Багатоплідність, гол.	9,6	10,6	10,4
Середня маса 1 гол. При народженні, кг	1,25	1,2	1,25
Маса гнізда в 21 день, кг	45	61	62,1
Кількість поросят при відлученні, гол	7,3	9,7	9,2
Середня маса 1 голови при відлученні, кг	10,5	17,4	16,7
Маса гнізда при відлученні в 60 днів	112,6	189,6	186,4
Збереженість поросят,%	76,0	91,0	88,0

Отже, при відлученні збереженість поросят була найкращою в другій групі – 91,0%, при середній масі одного поросяти – 17,4 кг, в третій групі дані показники склали відповідно – 88,0% та 16,7 кг, а в першій групі – 76,0% та 10,5 кг.

Аналізуючи динаміку росту поросят різного віку (Таблиця 3) слід зауважити, що уже в віці 21 день в першій групі жива маса склала 5,3 кг, а в другій групі – 6,6 та в третій групі – 6,2 кг.

В подальшому в віці 45 днів, як і в попередній віковий період найвищою жива маса була в другій групі – 14,4 кг, тоді як в третій групі – 13,4, та в першій групі – 9,4 кг.

В подальшому тенденція переваги живої маси у другій групі зберігалась до 120 – денного віку 42,7 кг, найнижчим даний показник був в першій групі склав – 32,3 кг.

Таблиця 3. Динаміка росту поросят різного віку, кг

Вік, днів	Групи		
	1	2	3
При народженні	1,25±0,05	1,2±0,09	1,25±0,06
21	5,3±0,16	6,6±0,24	6,2±0,32
45	9,4±1,02	14,4±1,01	13,4±1,06
60	10,5±1,48	17,4±0,91	16,7±1,3
80	18,8±1,95	26,1±2,03	24,9±1,78
100	25,2±2,12	33,0±2,07	31,9±2,23
120	32,3±2,71	42,7±2,93	39,9±2,47

Отже, при відлученні збереженість поросят була найкращою в другій групі – 91,0%, при середній масі одного поросяти – 17,4 кг, в третій групі дані показники склали відповідно – 88,0% та 16,7 кг, а в першій групі – 76,0% та 10,5 кг. Жива маса поросят до чотирьох місячного віку була найвищою в другій групі і досягла 42,7 кг, в третій групі вона була 39,9 кг, а найнижчим даний показник (32,3 кг) був в першій групі.

Використання в структурі комбікорму БМВД підвищує відсоток збереження поросят у другій групі на 15%, в третій групі на 12% в порівнянні з першою групою. Енергія росту поросят в перші два місяці була найвищою у другій групі, а в наступні два місяці найкращим був даний показник у третій групі.

Література.

1. Вандербоон Д. Годівля свиноматок і їхні кондиції. Тваринництво сьогодні. 2011. № 7. С. 36–40.
2. Жук П. Премікси в рецептурі свиновода. Зерно. 2011. № 3. С. 150–152.
3. Любічев, М. Перетравність свиноматками збагачених раціонів Тваринництво України. 2013. № 10. С. 15–17.
4. Орлик І. В. Ефективність використання преміксів у раціонах свиней. Зб. наук. пр. Вінн. нац. аграр. ун-ту. Серія: Сільськогосподарські науки. 2011. Вип. 6 (46). С. 57–62.
5. Півторак, Я. І. Продуктивні якості свиноматок при згодовуванні їм збалансованих кормо сумішок. Біологічні і технологічні аспекти вир-ва та переробки продукції тваринництва в контексті євроінтеграції. 2009. С. 110–111.
6. Свеженцов А.И., Горлач С.А., Мартиняк С.В., Цвигун А.Т. Комбикорма, премікси, БМВД для животных и птицы. Справочник. Днепропетровск: АРТПРЕСС. 2008. 412 с.